

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ настајала традиције „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

Владимир Почуч, потпуковник

Заменик главног уредника

Александар Петровић, капетан

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Мирјана Крстовић, поручник

Биљана Миљић

Стални сарадници

др Себастијан Балаш, др Славиша Влацић,
Милосав Ц. Ђорђевић, др Милан Мијалковски,
др Зоран Миладиновић, др Миљан Милкић,
Будимир М. Попадић, Никола Остојић,
Александар Радић, Влада Ристић,
Драгана Барјактаревић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),
Станислава Струџаш, Марија Марић,
Слободан Михаиловић (технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),
Даримир Банда, Душка Стефановић,
Јово Мамула (фото-репортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Документација

Горан Станковић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-258

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РС

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ
238

Извиђачи
Треће бригаде
на Облачинском
језеру

Снимео Зоран МИЛАДИНОВИЋ

Специјални прилог 126
Јубилеј Речне флотиле
– Век одбране река

14

Војнички поздрав
ГЕСТ ПОШТОВАЊА
И ПОВЕРЕЊА

22

Обука извиђача Треће бригаде
ДИВЕРЗИЈА
НА ОБЛАЧИНСКОМ
ЈЕЗЕРУ

30

Такмичење инжењераца на
Међународним војним играма
ФОРСИРАЊЕ ОКЕ

58

Војни музеји у свету
РАТ ИЗМЕЂУ
ЧЕТИРИ ЗИДА

- 8 Слободан Лекић, уредник у америчком војном листу „Stars and stripes”
КАКО САМ ВИДЕО РАТ
- 13 Сећање на страдање и прогон Срба у „Олуји”
**ТЕЖАК ДАН
ЗА ВЕЛИКЕ РЕЧИ**
- 18 Вод за разминирање и уклањање неексплодираних убојних средстава
У ХУМАНОЈ МИСИЈИ
- 28 Повратак Средње стручне војне школе
СУШТИНА И ДУША ВОЈСКЕ
- 34 Седамдесета годишњица од пада атомских бомби на Хирошиму и Нагасаки
**КРВАВА СТРАНИЦА
СВЕТСКЕ ИСТОРИЈЕ**
- 40 Стратегија националне безбедности САД
**ЛИДЕРСТВО С ПОЗИЦИЈА
ДОМИНАНТНЕ МОЋИ**
- 46 Рана Рахал
**ПРЕД ИЗАЗОВИМА ЈЕДНЕ
МИРОВНЕ ОПЕРАЦИЈЕ**
- 50 Италијани на страни Србије у Великом рату (4)
ПОГИБИЈА
- 61 Војни бункер на Калемегдану
**ХЛАДНОЋА ДОЧАРАВА
ИСТОРИЈУ**
- 62 „Копаоник 2015”
ИЗАЗОВИ ПЛАНИНСКИХ СТАЗА

Реч уредника

Право или привилегија

Када је британски писац Џорџ Орвел, у антиутопијском роману „Животињска фарма”, својеврсној басни коју је објавио пре 70 година, написао реченицу – „Све животиње су једнаке, само су неке једнакије од других”, вероватно ни слутио није колико је, заправо, алудирајући на односе међу људима из неког другог времена, у другачијим околностима, и данас актуелан, те како је прецизно и дубоко својим интелектуалним оком скенирао и скоро непогрешиво предвидео свакодневицу на свим меридијанима планете. Можда и више од тога...

Како нас то орвеловско наслеђе и данас дотиче? Анализирајмо једноставан пример прековременог рада припадника система одбране. Чињеница је да се додатно ангажовање на радном месту, неопходно због захтева професионалне војне службе, обично не одражава на висину плате. Бар не у већини случајева! Ни слободни дани које „зараде” као контраатег на тасу рада дужег од осам сати дневно не доприносе много квалитету њиховог живота. Јер, нити су у прилици да их користе онда када су им заиста неопходни, опет зарад „потреба службе”, нити су икада своју, сада прилично скромну потрошачку корпу платили слободним данима.

Систем је прописе, сложићете се, уредио и прилагодио својим потребама. Неретко под привидом општих интереса, то су чинили и појединци. Према Закону о раду Републике Србије, и унутрашњој регулативи нашег министарства и војске, прековремени рад не може да траје дуже од осам часова недељно. Уколико га, наравно, надлежни наложе, могуће је наплатити максимално 32, односно 40 сати прековременог рада, у зависности од тога да ли месец има четири или пет седмица. У супротном, војним професионалцима за сат рада после радног времена „следује” час и по неплаћене „нематеријалне надокнаде”. Или се прибегава „прерасподели рада”, најчешће непримењивом моделу у многим организационим целинама и јединицама.

Не поредећи се, због специфичности струке, с осталим државним институцијама када је о овој теми реч, Министарство одбране и Војска Србије, стриктно поштујући финансијска ограничења, прописали су строгу процедуру којом се одобрава плаћање прековременог рада. Критеријум, међутим, на основу кога ће некоме у радној листи „персоналац” убележити осам или више сати плаћеног ангажовања, посве је нејасан, речју „растегљив”. Слично је и с радом у дане викенда. Без обзира и на најутемељеније аргументе, многим се не призна загарантовано право. Неки, додуше, оправдано стекну и такву привилегију.

Зашто је то баш тако, очито је најбоље објаснио управо Орвел. И наш народ уме мудро да каже: „Ко ближе ватри – тај се и огреје”! Посвећени животном позиву, али оптерећени пуком егзистенцијом, припадници система одбране мало кад ламентирају над сопственом судбином, одмеравајући је у филозофским категоријама правде и правичности. Стога ћемо у наредним бројевима „Одбране” од надлежних покушати да добијемо одговоре на питања и недоумице о прековременом раду. „Ако слобода значи нешто уопште, она значи право да кажеш људима нешто што они не желе да чују”. А знају. Упркос свему...

Владимир ПОЧУЧ